

Po roku rozmaitych działań nastął wytęskniony czas wakacji, większość wolontariuszy wyjechała i w centrach wolontariatu życie toczy się nieco spokojniej... Koordynatorzy mają więc czas na lekturę. A jest co czytać...

Podręcznik koordynatora wolontariatu hospicyjnego

Pod koniec maja, podczas konferencji podsumowującej 1. rok projektu „**Lubię pomagać**”, koordynatorzy otrzymali zasobny w wiedzę „**Podręcznik koordynatora wolontariatu hospicyjnego**” pod redakcją ks. dr. Piotra Krakowiaka SAC, dr med. Aleksandry Modlińskiej i prof. Józefa Binnebesela, wydany przez Fundację Hospicyjną w ramach projektu. Jest on niezwykle już z tego chociażby względu, że to pierwszy tego typu podręcznik w Polsce i jeden z pierwszych w Europie! To niemal czterysta stron wypełnionych konkretną wiedzą i praktycznymi radami, przez osoby związane z wolontariatem oraz opieką paliatywno-hospicyjną. Omówione zostały zarówno medyczne, jak i niemedyczne aspekty pracy wolontaryjnej.

Całość otwiera krótki rys historyczny, który ukazuje rozwój ruchu hospicyjnego oraz wolontariatu w Polsce i na świecie na przestrzeni lat aż do czasów współczesnych. Pomaga zrozumieć idee hospicyjne, odkrywa ich źródła i w efekcie zmusza czytelnika do refleksji nad determinacją i niezwykłą historią osób, dzięki którym możemy w ogóle mówić o współczesnym ruchu hospicyjnym i wolontariacie hospicyjnym. To, co dzieje się w nim dzisiaj, obrazują przedstawione w rozdziale pierwszym wyniki badań na temat wolontariatu, w tym także badań ankietowych Fundacji Hospicyjnej. Potwierdzają one konieczność mówienia o wolontariacie i hospicjach, prowadzenia w dalszym ciągu działań edukacyjno-informacyjnych zarówno ogólnopolskich, jak i regionalnych.

Podręcznik bardzo szeroko ujmuje temat wolontariatu. Pokazuje jego aspekty pedagogiczne, filozoficzne i socjologiczne oraz stanowisko kościoła katolickiego. Przedstawia różne jego formy, od niemedycznego wolontariatu dzieci i młodzieży, dorosłych i starszych po medyczny wolontariat w hospicjach domowych, stacjonarnych i na oddziałach pobytu dziennego. Przedstawia także szczególne jego formy, takie jak: wolontariat wsparcia w żałobie, wolontariat pracowniczy, osób niedostosowanych społecznie, osadzonych w zakładach karnych.

Najwięcej jednak miejsca poświęcono kwestiom praktycznym, związanym w pozyskiwaniem i szkoleniem wolontariuszy, budowaniem zespołu, motywowaniem i radzeniem sobie w sytuacjach konfliktowych. To ważne informacje dla koordynatora, bo właśnie on jest odpowiedzialny za powstanie zgranej grupy wolontariuszy, przygotowanej do swoich zadań i dobrze współpracującej z zespołem ośrodka. Nie jest to wcale proste i wyma-

ga zarówno odpowiednich predyspozycji, jak i wiedzy i umiejętności. Koordynator musi więc być po trosze psychologiem, prawnikiem, pedagogiem, mediatorem oraz energicznym organizatorem. Musi umieć rozmawiać z różnymi osobami, odnaleźć się w różnych, niejednokrotnie trudnych sytuacjach, a przy tym zachować entuzjazm i zarażać nim innych.

Podręcznik idzie koordynatorowi z pomocą i podpowiada, jak i gdzie umieścić informacje, aby pozyskać wolontariuszy, jak przygotować i przeprowadzić szkolenie dla tych, którzy chcą się opiekować chorymi (jeden z rozdziałów stanowi przegląd programów szkoleniowych dla wolontariuszy), jak wprowadzić nowych wolontariuszy do zespołu i kierować ich dalszą pracą, w jaki sposób ich nagradzać, jak przeprowadzać trudne rozmowy, w tym także takie, które prowadzą do zakończenia współpracy z wolontariuszem. Podpowiada również, w jaki sposób organizować pracę wolontariatu, aby wszystko odbywało się zgodnie z prawem, począwszy od wyjaśnienia, kto może zostać wolontariuszem i kto może korzystać z jego działań, poprzez prawa i obowiązki wolontariusza oraz hospicjum aż po kwestie związane z organizowaniem zbiórek publicznych i imprez masowych.

Jednym z ważnych zadań koordynatora jest umiejętne wprowadzenie wolontariuszy do zespołu pracowników, który łączy w sobie wiele profesji. Obok lekarzy i pielęgniarek są w nim lub powinni być też między innymi psychologowie, farmaceuci, terapeuci, rehabilitanci, pracownicy socjalni. Dlatego w podręczniku umieszczono również krótkie charakterystyki specjalności zaangażowanych w takim wielodyscyplinarnym zespole paliatywno-hospicyjnym.

Publikację zamyka zbiór podstawowych pojęć z zakresu medycyny paliatywnej, które powinien znać i umieć wyjaśnić wolontariuszom koordynator oraz aneks, zawierający dodatkowe materiały, przydatne w pracy z wolontariuszami. Między innymi są w nim pisma papieskie (Jana Pawła II i Benedykta XVI), wyniki badań dotyczących biznesu społecznie odpowiedzialnego oraz informacje o wolontariacie w Stanach Zjednoczonych.

„Podręcznik koordynatora wolontariatu hospicyjnego” to pozycja pożyteczna dla wszystkich, którzy zarządzają zespołami ludzkimi – w każdym miejscu interdyscyplinarnej opieki nad chorymi. Zapraszamy do lektury!

Anna Janowicz